

Notitie Financieel Kader

2013-2016

Schiermonnikoog

Voorwoord

In deze Notitie Financieel Kader blikken wij vooruit naar de begroting 2013 en de meerjarenbegroting 2014-2016. We hebben te maken met een somber financieel perspectief wat sterk wordt bepaald door de financiële effecten welke samen hangen met de te verwachten doorwerking van de recente Rijksbezuinigingen op de algemene uitkering. Door de val van het kabinet, het lenteakkoord van de Kunduz-coalitie en het daardoor uitblijven van duidelijkheid over de Rijksbezuinigingen is er nog veel onzekerheid over de daadwerkelijke effecten. Vast staat dat het gemeentelijke financiële perspectief zal gaan verslechteren.

Maakt de grote onzekerheid de Notitie Financieel Kader op dit moment overbodig? Nee, want de Notitie Financieel Kader geeft ons het kader waarbinnen de begroting 2013 en verder moet worden opgemaakt. Bovendien geeft de actualisatie van het meerjarenperspectief wel een beeld van onze huidige financiële positie.

Voorstellen voor wensen tot budgetuitzetting / nieuw beleid treft u niet aan in deze Notitie. Alleen extra budgetaanvragen voor (wettelijk) noodzakelijke investeringen treft u hier aan. Dit gezien onze financiële positie, de Rijksbezuinigingen die het Gemeentefonds naar verwachting hard zullen treffen en noodzakelijke investeringen en eenmalige uitgaven die ons nog te wachten staan de komende tijd. Zie hiervoor paragraaf 2.1

Bij de behandeling van de begroting 2012 is ook een onderzoek naar de grafrechten aan u toegezegd. Deze treft u als bijlage aan bij de Notitie Financieel Kader, omdat hierin voorstellen worden gedaan over hoe bij het opstellen van de begroting 2013 moet worden omgegaan met de baten en lasten van lijkbezorging. Een samenvatting met concrete voorstellen treft u aan in paragraaf 1.10 van deze Notitie Financieel Kader.

Inhoudsopgave

1.1 De belangrijkste autonome ontwikkelingen voor 2013	4
1.1.1 Algemene uitkering > junicirculaire	4
1.1.2 Decentralisatie van Rijkstaken	4
1.1.3 Doorwerking aanvullende Rijksbezuinigingen op het gemeentefonds	5
1.1.4 Meerjarenonderhoudsplannen	5
1.2 Afwikkeling jaarrekening 2011	6
1.3 Vervangingsinvesteringen	6
1.4 Reservepositie	6
1.5 Rentepercentage 4,5%	6
1.6 CAO-ontwikkelingen	6
1.7 Indexatie budgetten en diensten door derden	7
1.8 Indexatie subsidies en bijdragen	7
1.9 Indexatie leges, heffingen, rechten en belastingen	8
1.10 Onderzoek lijkbezorgingsrechten	8
1.11 Meerjarenperspectief 2013-2016	9
2.1 Binnengemeentelijke ontwikkelingen	10
2.2 En tot slot, de verbindingsweg.....	10

Bijlage 1 Meerjarenperspectief 2013-2016

Bijlage 2 Onderzoek lijkbezorgingsrechten

1 Uitgangspunten

1.1 De belangrijkste (autonome) ontwikkelingen voor 2013

1.1.1 Algemene uitkering > basis junicirculaire

Voorlopige berekening: uitkomsten decembercirculaire 2011

Toelichting:

De effecten t/m de decembercirculaire 2011 zijn verwerkt in het meerjarenperspectief. Voor 2013 is een algemene uitkering berekend ter hoogte van € 2.569.500. Ten opzichte van de meerjarenraming bij de begroting 2012 betekent dit voor het jaar 2013 een nadeel van € 2.500. De berekende algemene uitkering voor 2014 komt € 1.700 lager uit en die voor 2015 komt € 400 hoger uit.

Voor het begrotingsjaar 2013 gaan wij eerst uit van de bij de decembercirculaire berekende uitkomsten voor de algemene uitkering. Uiteindelijk zal de junicirculaire 2012 worden verwerkt in de begroting 2013. Dit is verwerkt onder punt 22 van het meerjarenperspectief.

De junicirculaire komt naar verwachting uit op 8 juni a.s. We zullen zo snel mogelijk daarna de circulaire doorrekenen voor Schiermonnikoog, opdat u de cijfers heeft voor de raadvergadering van juni.

1.1.2 Decentralisatie van Rijkstaken

Decentralisatie AWBZ dagbesteding

De bedoeling is dat met ingang van 1 januari 2013 de extramurale begeleiding voor mensen met matige en zware beperkingen van de AWBZ gedecentraliseerd wordt naar de gemeenten. Deze overgang is een grote opgave voor de gemeenten. Zij krijgen daarmee verantwoordelijkheid voor een groep burgers met zware beperkingen. Er gaat weliswaar veel nieuw geld naar de gemeenten, tussen de 2,7 en de 3,1 miljard aan middelen, maar er ligt ook een efficiencykorting van 5% op het budget. Gemeenten zullen dus de begeleiding van mensen met matige en ernstige beperkingen efficiënt moeten regelen. Tegelijkertijd moeten ze ook de kwaliteit van de begeleiding van deze groep bewaken. De verantwoordelijkheid voor ondersteuning en begeleiding van mensen met een verstandelijke beperking, komt voor de gemeenten te vroeg. Ze pleiten voor een overgangsjaar in 2013 voor de overheveling van deze taken uit de Awbz naar gemeenten. Het is op dit moment nog niet duidelijk wat voor onze gemeente de financiële gevolgen zijn van deze voorgenomen decentralisatie van de AWBZ dagbesteding.

Transitie Jeugdzorg

Het Rijk wil de ondersteuning en zorg voor de jeugd onderbrengen bij gemeenten. Uiterlijk 1 januari 2015 moeten alle taken en verantwoordelijkheden zijn overgeheveld. Er komt een nieuwe wet waarin de overheveling van taken en financiering naar gemeenten geregeld wordt. Met de decentralisatie is circa 3 miljard gemoed. Deze middelen zullen als decentralisatieuitkering worden toegevoegd aan het gemeentefonds en kunnen worden gecombineerd met andere voorzieningen, bijvoorbeeld de arbeidstoeleiding van jongeren. De Centra voor Jeugd en Gezin zullen bij de overheveling naar de (samenwerkende) gemeenten gaan dienen als frontoffice voor alle jeugdzorg van de gemeenten. De uitgangspunten voor de nieuwe jeugdzorgwetgeving kunnen rekenen op instemming van de Nederlandse gemeenten. In reactie op de nieuwe voortgangsbrief van het demissionaire kabinet heeft de VNG ervoor gepleit om de decentralisatie van de jeugdzorg voortvarend door te zetten.

Ingestelde financiële buffer in verband met decentralisaties

In de begroting 2012 en verder is vanaf 2013 een stelpost opgenomen van 50% van € 15 per inwoner cumulatief, beginnend bij € 7.500 in 2013 oplopend tot € 30.000 in 2016. Dit is de buffer voor een eventueel nadelig financieel effect voortkomend uit de voorgenomen decentralisaties van het Rijk. Dit is verwerkt onder punt 1a van het bijgaande meerjarenperspectief.

1.1.3 Doorwerking aanvullende Rijksbezuinigingen op het gemeentefonds

Vanaf 2012 wordt het "samen de trap op en samen de trap af" principe weer gehanteerd in relatie tot de ontwikkeling van het gemeentefonds. Nu in het zogenaamde Kunduz-akkoord / Lente-akkoord afspraken zijn gemaakt voor het doorvoeren van € 12 miljard aan Rijksbezuinigingen om daarmee het begrotingstekort terug te brengen tot 3% dient de vraag zich aan in welke mate deze bezuinigingen negatief doorwerken op de omvang van het gemeentefonds. In een normale situatie zou de meicirculaire van het gemeentefonds daar uitsluitel over moeten geven. Inmiddels is bekend geworden dat het niet mogelijk is dit jaar een meicirculaire uit te brengen. Rijk, VNG en IPO willen in juni eerst de gevolgen van het lenteakkoord doorspreken, waarna een junicirculaire zal worden uitgebracht. Wel is eind mei bekend geworden dat de voorgenomen decentralisatie van de AWBZ-begeleiding niet op 1 januari 2013 door gaat. Wanneer dan wel is nog onbekend.

Voor wat betreft de doorwerking van de Rijksbezuinigingen op de algemene uitkering circuleren er wel eerste berichten dat het landelijk zou gaan om een bedrag van € 400 miljoen. Indien een dergelijk bedrag via de uitkeringsfactor wordt gekort op het gemeentefonds zou het voor onze gemeente gaan om een bedrag van € 60.000 structureel. We hebben dit bedrag verwerkt in het actuele meerjarenperspectief.

Omdat het begrotingstekort volgens recente berichten door een aantal tegenvallers met deze maatregelen niet zal uitkomen op 3% wordt er nog gesproken over aanvullende bezuinigingen van € 2,25 miljard die ook een doorwerking zouden kunnen hebben op de algemene uitkering. Daarnaast zijn er signalen dat het Rijk een extra korting op het gemeentefonds van € 150 miljoen wil toepassen in verband met de BTW verhoging omdat de gemeenten hun aanspraak op het BTW compensatiefonds kunnen verhogen. Indien dit doorgaat heeft ook de BTW verhoging een extra nadelig effect op de gemeentelijke begrotingspositie.

In deze Notitie Financieel Kader gaan wij voorlopig uit van een doorwerking van € 60.000 structureel van de Rijksbezuinigingen op het gemeentefonds. Dit is verwerkt in punt 23 van het bijgaande meerjarenperspectief.

1.1.4 Meerjarenonderhoudsplannen

In de begroting 2013 en verder worden de cijfers uit de volgende onderhoudsplannen verwerkt:

- MOP gemeentelijke gebouwen
- MOP riolering
- MOP openbare verlichting
- MOP wegen
- Afvalplan
- Groenbeheersplan

Wat nog ontbreekt is het MOP jachthaven en het MOP veerdam. Verder loopt het huidige wegenplan t/m 2012 en wordt momenteel gewerkt aan een wegenplan voor de komende jaren. Het nieuwe MOP Riolering zal na de zomer worden vastgesteld, dus gaan wij nog uit van het huidige MOP Riolering.

Er zijn geen meerkosten voor het baggerplan in de meerjarenbegroting verwerkt, omdat hierover nog niet is besloten.

1.2 Afwikkeling jaarrekening 2011

De jaarrekening is behandeld in de raadsvergadering van 22 mei. Het jaar 2011 is afgesloten met een positief rekeningsresultaat van € 265.166. Van dit bedrag is € 101.145 bestemd ten gunste van de reserve Gemeentelijke gebouwen, € 8.043 ten gunste van de Reserve voorziening gehandicapten, € 30.000 ten gunste van de Reserve toerisme en € 125.978 ten gunste van de Algemene reserve.

1.3 Vervangingsinvesteringen

De noodzaak van de geplande vervangingsinvesteringen worden nog tegen het licht worden gehouden, alsmede de hoogte van de bedragen van die vervangingsinvesteringen. In de lijst van vervangingsinvesteringen t/m 2015, zoals die bij de begroting 2012 is opgenomen, verwachten wij weinig aanpassingen.

1.4 Reservepositie

In het algemeen kan worden gesteld dat de gemeente Schiermonnikoog gerelateerd aan haar omvang over een solide reservepositie beschikt. Per 31 december 2011 bedraagt de algemene reserve afgerond € 1.038.500, waar een minimum van € 454.000 door u is vastgesteld. Dit is inclusief nog op de algemene reserve rustende verplichtingen, inclusief de toevoeging van € 125.978 van het rekeningresultaat 2011 en inclusief het eenmalige nadeel 2012 van € 15.140 uit de 1ste turap 2012. Er is derhalve een overwaarde van € 584.500 in de algemene reserve.

De omvang van de vrij besteedbare bestemmingsreserves bedraagt per 31-12-2011 € 777.500. Uiteraard kan pas een hard oordeel over onze reservepositie worden gegeven als alle risico's ook financieel zijn vertaald. Het ene risico laat zich echter moeilijker kwantificeren dan het andere.

1.5 Rentepercentage 4,5%

De marktrente (25 jaar, lineair) beweegt zich in de periode januari 2012 t/m half mei 2012 tussen de 3,5% en de 4%. De verwachting is dat de rente de komende tijd stabiel blijft.

In onze huidige lening portefeuille is de gemiddelde rente zit enkele leningen met lage rentepercentages van tussen de 3,05% en de 3,7%, maar er is ook een grote lening met een rentepercentage van 5,21%. Gemiddeld komt het rentepercentage over onze leningportefeuille op 4,3%. Dat is het rentepercentage dat we daadwerkelijk kwijt zijn in de exploitatie. We stellen dan ook voor om voor de begroting 2013 en verder uit te blijven gaan van het huidige rentepercentage dat 4,5% bedraagt. Dit geldt zowel voor rentetoerekening aan investeringen als voor rentetoevoeging aan reserves.

1.6 CAO-ontwikkelingen

Er is recentelijk een nieuwe CAO afgesloten. Er is een totale loonstijging van 2x 1% in 2012 afgesproken. Daarnaast is sprake van een éénmalige uitkering per 1 augustus. Het akkoord gaat, indien het definitief wordt, met terugwerkende kracht in per 1 juni 2011 en loopt tot 31 december 2012. Een week na het sluiten van het akkoord, op 26 april, is het zogenaamde stabiliteitsprogramma door de Tweede Kamer aangenomen. Eén van de elementen in dit programma is dat een nullijn voor de lonen van ambtenaren wordt gehanteerd gedurende 2 jaar. Het stabiliteitsprogramma heeft mogelijk gevolgen voor het financiële kader waarbinnen het principe-akkoord met de bonden is gesloten. De VNG heeft het kabinet om duidelijkheid hierover gevraagd. Minister Spies van Binnenlandse Zaken vindt dat de lonen van gemeenteamtensnaren alsnog bevroren moeten worden. Ze heeft daar in het overleg met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten op aangedrongen, maar de gemeenten hebben dit

naast zich neergelegd. Naar verwachting zal de komende jaren wel sprake zijn van een nullijn in relatie tot de groei van de gemeentelijke salarisontwikkelingen. Het is nog niet bekend of het Rijk de gemeenten sancties zal gaan opleggen voor de verhogingen in 2012. Minister Spies heeft aangegeven dat de gemeenten de aangekondigde loonsverhoging zelf moeten financieren door ombuigingen indien deze wordt doorgezet. In het meerjarenperspectief hanteren wij de aanname dat het principeakkoord over 2012 wordt geëffectueerd, maar dat de lonen de komende 2 jaar worden bevroren.

In de begroting 2012 zijn wij nog uitgegaan van een loonstijging van 1% in 2012. Daardoor ontstaat een negatieve doorwerking vanuit 2012 naar 2013 van € 12.000.

In onze meerjarenbegroting 2012-2015 gaan we nog uit van 1% loonstijging in 2013 en verder. Het aanhouden van de nullijn in 2013 en 2014 en vanaf 2015 weer uit te gaan van 1% stijging per jaar levert een voordeel op van € 12.000 in 2013 en € 24.000 in 2014 en verder.

De aangepaste uitgangspunten worden verwerkt in het bijgaande meerjarenperspectief onder punt 24.

1.7 Indexatie budgetten voor diensten van derden

De inflatie is over april 2012 2,3% (volgens de ConsumentenPrijnsIndex). We weten nog niet wat de compensatie voor prijsstijgingen in het gemeentefonds zal zijn. Dat wordt bekend in de junicircularie.

In de huidige begroting gaan we voor de jaren 2013 en verder uit van een prijsstijging van 1,5%. We stellen voor om dit eerst aan te houden. Een hogere prijsstijging is gezien de huidige begrotingsposititie sowieso niet wenselijk. Elke 0,5% stijging per jaar betekent een cumulerend nadeel van € 9.000 per jaar. Dus € 36.000 nadeel over een periode van 4 jaar.

Contractuele plichten zullen vermoedelijk niet beïnvloedbaar zijn en kunnen leiden tot stijgingen boven de 1,5% waar in structurele zin mee wordt gerekend. Dit kan met name gelden voor energiekosten.

1.8 Indexatie subsidies en bijdragen

Subsidieaanvragen beoordelen wij altijd per geval. Daarbij letten we onder andere op het eigen vermogen van een instelling en wat het nut en de noodzaak van een subsidie is.

Vorig jaar hebben we in de Notitie Financieel Kader afgesproken om de subsidies 1,5% te indexeren. In de aanbiedingsbrief bij de begroting 2012 hebben we dat voor het jaar 2012 gecorrigeerd door voor 2012 de nullijn vast te houden.

Ook instellingen hebben natuurlijk te maken met prijsstijgingen en nieuwe CAO's. We gaan daarom uit van een gemiddelde indexatie van 1,5% structureel (over totaalbedrag subsidies uit bijlage 10 van de begroting 2012 minus € 10.000 uit de aanbiedingsbrief, dus € 825.000). Dit is een bedrag van € 12.375 structureel. Dit is verwerkt in punt 25 van het bijgaande meerjarenperspectief.

1.9 Indexatie leges, heffingen, rechten en belastingen

De volgende meerjarige besluiten zijn genomen over indexatie:

- Afvalstoffenheffing: 100% kostendekking
- Bouwvergunningen: 100% kostendekking
- Lijkbezorgingsrechten:
73% kostendekking in 2012, 87% in 2013 en 100% in 2014
- Rioolrechten: t/m 2014 5,8% stijging
- Auto-ontheffingen: 100% kostendekking

Belastingverhoging:

- leges en rechten burgerzaken: 2% per jaar
- liggelden: 2% per jaar
- forensenbelasting: 4% per jaar t/m 2014. Vanaf 2015 2% per jaar.
- toeristenbelasting: 4% per jaar t/m 2014. Vanaf 2015 2% per jaar
- ozb-eigenaren: 3,5% per jaar t/m 2014. Vanaf 2015 1,5% per jaar.
- ozb-gebruikers-niet-woningen: 3,5% per jaar t/m 2014. Vanaf 2015 1,5% per jaar.

In de aanbiedingsbrief bij de begroting 2011 is voorgesteld om de forensenbelasting, de toeristenbelasting en de OZB jaarlijks met 2% extra te verhogen tot en met 2014. Voor de jaarschijven 2015 en 2016 wordt daarom weer uitgegaan van een "reguliere" stijging van 2% voor de forensenbelasting en de toeristenbelasting en van 1,5% voor de OZB. Dit was reeds verwerkt in de begroting 2012 voor de jaarschijf 2015 en verder.

1.10 Onderzoek lijkbezorgingsrechten

In de bijlagen treft u het bij de behandeling van de begroting 2012 toegezegde onderzoek lijkbezorgingsrechten aan. Samengevat stellen wij het volgende voor:

1/ de volgende voor de begroting 2013 licht bij te stellen:

- € 450 verlaging inhuurbudget
- € 1.000 verlaging budget diversen
- € 15 verhoging budget voor waterschapslasten
- € 1.435 voordeel lasten begraafplaats

2a/ voor de urenraming in de begroting 2013 uit te gaan van een gemiddelde en dit vervolgens vier jaar lang aan te houden in de begroting. Na vier jaar wordt dan het nieuwe gemiddelde bepaald op basis van de werkelijk geschreven uren in de vier jaar daarvoor. We gaan uit van 100 uren van de binnendienst en 260 uur van de buitendienst.

2b/ het nadeel van € 3.600 dat door verschuiving van uren uit voorstel 2a ontstaat, wordt meegenomen onder punt 26 van het meerjarenperspectief.

3/ de basisopbrengst lijkbezorgingsrechten in de begroting te berekenen door aantallen x tarief. Het gaat dan om aantal begrafenissen, urnenbijzettingen, grafuitgiftes, grafverlengingen etc. We stellen voor om het gemiddelde te nemen over de afgelopen vier jaar en dit voor vier jaar gelijk te houden.

Met de voorgenoemde drie voorstellen blijft de dekkingsgraad ongewijzigd. Dus 73% in 2012, 87% in 2013 en 100% in 2014.

1.11 Meerjarenperspectief 2013-2016

Het meerjarenperspectief is bijgewerkt tot en met de voorstellen uit de junivergadering.

Ten opzichte van het meerjarenperspectief in de programmabegroting 2012 heeft een aantal mutaties plaatsgevonden welke financieel zijn vertaald in de 17 t/m 28 het bijgaande meerjarenperspectief. Totaal heeft dit een negatief effect van € 31.600 op de begroting 2013.

Het meerjarenperspectief vindt u terug in bijlage 1 bij deze notitie. De punten 1 t/m 16 zijn overgenomen uit het meerjarenperspectief van de primaire begroting 2011 + verwerking van de bij de begroting 2013 aangenomen amendementen.

Het meerjarenperspectief vertoont in 2013, 2014 en 2015 een overschot. In 2016 slaat dit om in een tekort. Hier moeten wel een aantal kanttekeningen bij worden geplaatst. Er zijn nog veel onzekerheden rondom de bezuinigingen die vanuit het Rijk op ons afkomen. Zo kan het Lente-akkoord al op 12 september a.s., als de verkiezingen zijn geweest, achterhaald zijn. Verder is bijvoorbeeld de Wet Werken naar Vermogen van de baan. Ondanks de onzekerheden hebben we een inschatting gemaakt van de verwachte korting op het gemeentefonds (zie ook paragraaf 1.1.3). Kortingen op het gemeentefonds vinden vaak gefaseerd plaats via een ingroeiregeling over een aantal jaren. Zo is de korting op het gemeentefonds ook door ons verwerkt. Omdat we dus te maken hebben met schattingen betekent dat voor dit meerjarenperspectief nog meer dan in voorgaande jaren, dat hoe verder in de toekomst hoe minder hard de cijfers zijn. Met name 2016 moet als richtinggevend worden beschouwd.

In het meerjarenperspectief is het MOP jachthaven meegenomen als pm-post. Verder ontbreekt nog een MOP veerdam en moeten er ook nog een nieuwe MOP's komen voor Gebouwen en Riolering. Voor gebouwen en Riolering gaan we bij de begroting 2013 eerst uit van de huidige MOP's.

De alsmaar verdergaande digitalisering van de overheid zal investeringen in met name automatisering vergen, zoals de aanschaf van nieuwe applicaties en het onderhoud en beheer daarvan. Doordat we de automatisering gezamenlijk als VAST hebben uitbesteed aan de gemeente Leeuwarden kunnen we gebruik maken van hun expertise en hebben we grotere inkoopvolumes. Dit betekent minder meerkosten. De precieze gevolgen van voorgenoemde ontwikkelingen zijn nog niet bekend, maar ze zullen leiden tot meerkosten. We hebben ze daarom al wel genoemd als aandachtspunt in het meerjarenperspectief onder punt 27.

2.1 Binnengemeentelijke ontwikkelingen

Naast het geschetste meerjarenperspectief zoals dat gevormd wordt door de ontwikkelingen bij ongewijzigd beleid, is er ook een fiks aantal overige bewegingen dat binnen de eigen gemeente speelt. Zonder vooruit te willen lopen op de beleidsbeslissingen die in een aanzienlijk deel van die ontwikkelingen zeker nog aan de orde zal (moeten) komen, dienen we ons hier naar onze mening wel van bewust te zijn. Te denken valt bijvoorbeeld aan:

- invoering Document Management Systeem / Zaaksysteem
- invoering grootschalige basisregistratie topografie
- toezicht en handhaving Drank en Horeca (extra taak)
- registratie, toezicht en handhaving staandwantvisserij (extra taak)
- mogelijke meerkosten openhouden zwembad
- capaciteitstekort Welzijn
- Baggeren jachthaven
- Wegenplan
- Kinderopvang
- Leerlingenvervoer aan de wal
- Maatregelen NUP / ICT
- Meerkosten nieuwe website
- Eenmalige kosten BAG-WOZ koppeling
- Mogelijke meerkosten handhaving (toezicht en juridische ondersteuning)
- Maatregelen mobiliteitsplan
- Meerkosten WMO i.v.m. vergrijzing?

Deze ontwikkelingen zijn op dit moment nog niet op hun (financiële) effecten te beoordelen. De opsomming (die niet uitputtend is en op onderdelen wellicht overlap zal vertonen) heeft slechts ten doel om te benadrukken dat additionele ontwikkelingen in onze omgeving, waarvan een deel zich zeker voor zal doen, alle een min of meer nadelig effect op onze saldi en reserves zullen hebben. Voeg daarbij dat de jaarschijf 2016 voorshands (nog) niet positief sluit, en het moge duidelijk zijn dat we ons voor moeten bereiden op een zachte landing. Het lijkt dan ook in de rede te liggen om vast te stellen dat er niet of nauwelijks ruimte is voor nieuw beleid.

2.2 En tot slot, de verbindingsweg....

Zowel in de raadsvergadering van februari als die van maart jongstleden is er geïnformeerd naar de financiële haalbaarheid van het project verbindingsweg. Beide malen is geantwoord dat de weg als zodanig zeker haalbaar is. En ook vandaag is dat nog steeds het geval. Het aantal bovenwettelijke taken dat onze gemeente op zich heeft genomen is immers zodanig groot, dat door het schrappen daarvan de benodigde financiële ruimte kan worden gecreëerd. Afgesproken is dat het college in de begrotingsvergadering van oktober aan zou geven wat het praktische realiteitsgehalte van die theoretische notie zou zijn. Echter, met de vaststelling dat er geen ruimte is voor nieuw beleid zonder bestaand beleid te schrappen, lijkt het antwoord gegeven en wordt het zinloos en wellicht zelfs ongepast om de raad tot aan die oktobervergadering in het ongewisse te laten. Voeg daarbij dat de uiteenlopende stellingnames rond het onderwerp verbindingsweg zich zo langzamerhand lijken te hebben ontwikkeld tot een sfeerbepalend element (en dat dan uiteraard in negatieve zin) in onze gemeenschap en het moge duidelijk zijn dat wij het opportuun achten om u nu al over ons standpunt te informeren. Immers, hoewel er binnen uw raad nadrukkelijk verschillende gedachten leven over de (on)wenselijkheid van de weg hebben ook de uitgesproken voorstanders steeds aangegeven dat een en ander wel financieel haalbaar zou moeten zijn. En als

gezegd, op dit gebied lopen het theoretische en het praktische spoor uiteen. In theorie kan het, in de praktijk echter niet. Kort en goed: de financiële situatie van onze gemeente op langere termijn noodzaakt ons college om uw raad de aanleg van genoemde weg te ontraden!